

https://www.denik.cz/zdravi/anorexii-se-lekarka-venuje-30-let-nekteri-lide-berou-nemoc-jako-kamaradku-rika-20170902.html?fbclid=IwAR0AwBDTiWPIfY_P_11MdYjZt3_4mjVxhetxkj0IGj6usFotEJgprDWWgSs

Rozhovor je zkrácen.

Proč poruchou příjmu potravy častěji trpí dívky?

Společnost na ně vyvíjí obrovský tlak. Pětasedmdesát procent žen se cítí v depresi po tříminutovém listování v módním časopise. Hubené modelky vidí všude, čtou návody, jak zhubnout. Topmodelky váží o třiadvacet kilo méně než průměrná žena. Přitom dřívější symbol krásy, Marilyn Monroe, se oblékala do čísla dvaadvaceticet, což odpovídá současné velikosti 46. V dnešní době by ji pokládali za obézní. Jen u minima žen však problém vznikne kvůli tomu, že by se chtěly stát modelkami. Zbytek je o tom, že má člověk nějaké trápení. Muži pak z této skupiny tvoří zhruba čtyři procenta.

Tlak na muže není tak velký, kluci hubnutí moc neřeší. I takové případy se ale objevují, i zde je vždy skutečná příčina hlouběji. Měla jsem anorektického chlapce, který byl svědkem toho, jak otec ubližoval matce. Byl malý a nemohl jí pomoci. Z toho si odnesl trauma a malé sebevědomí. Nemoc mu pak říkala, že si nezaslouží jíst. Častý problém jsou také příliš ochránářské matky, které „žijí“ jen přes syny.

Jaký je rozdíl mezi anorexií a bulimií? Je některá z nemocí nebezpečnější?

Základní rys obou je obava z tloušťky. Že dívka trpí anorexií, poznáte na první pohled. Nejí a šťourá se v jídle, má suchou pokožku, studené končetiny a je velmi pohublá. Když má ale děvče mentální bulimii, vůbec to neznamena, že musí být štíhlá. Někdy jí, někdy ne, po jídle následuje zvracení. Na první pohled ale vypadá normálně a může být dokonce při těle. Přesto všechny potřebné látky a živiny z jídla vyzvrací, aniž by si toho někdo všiml. O to je to zákeřnější. Mentální anorexie i bulimie patří mezi smrtelné diagnózy, na kterou umírají i šestnáctiletá děvčata. Nejčastěji na srdeční zástavu, zástavu dechu nebo na totální vyčerpání organismu. Obě skupiny se ale liší chováním.

Jak mohou anorektičky v normálním životě tak dlouho fungovat?

Lidské tělo si daleko lépe zvyká na postupné hladovění než třeba na přejídání. Anorektičky později používají své bílkoviny jako zdroj energie, což je jako stavět dům ze zlatých cihel. Spotřebovávají to nejcennější. Když váží do třiatřiceti kilogramů, jsou spokojené. Jejich chod je pak jako zimní spánek u medvědů. Ti ale jen spí, zatímco dívka s anorexií je velmi aktivní, chodí cvičit, pracuje. Vystavuje tělo maximálnímu výkonu a je jí dobře, dokud z ničeho nic nezkolabuje.

Je v tomto směru důležitá jejich váha?

Pro nemocné je samozřejmě váha vším, z hlediska mé práce na ní ale příliš nezáleží. Nejde podle ní totiž určit, jak špatně na tom člověk s poruchou je. Já to přirovnávám k měření teploty. Pacient s rakovinou ji mít nemusí, zatímco jinak zdravý člověk ano. Nemůžu z toho ale usuzovat, kdo z nich je nemocnější.

Může se vůbec takový člověk vyléčit?

Byla bych u poruch příjmu potravy opatrná s konstatováním vyléčená. Vyléčená je angína, ne anorexie nebo bulimie. Mám padesátiletou pacientku, která má formu mentální anorexie už od dvaceti let. Poruchy příjmu potravy jsou rakovina duše, která vyčerpá tělo. Někteří nemocní pak umírají, protože tělo vyčerpali tak, že nezvládne základní životní funkce. Velmi nebezpečná je i neodborná lékařská péče při léčbě. Dívám totiž hrozí jev, jemuž se říká refeeding syndrom. Tento popsali lékaři u vězňů z koncentračních táborů, kteří byli po osvobození rychle nakrmení v dobré víře vysokosacharidovou stravou. Protože ale vězni měsíce nejedli, měli v krvi velmi málo fosforu, hořčíku a draslíku a dalších důležitých látek. Náhlé předávkování cukrem jim tuto hladinu ještě snížilo a vedlo ke smrti. I lidé s touto poruchou při špatném zásahu mohou přestat dýchat nebo se jim zastavit srdce a zemřít.

Jak jim pomáháte?

Nejprve se musí spravit jejich vnitřní prostředí a metabolismus. Teprve postupně se spraví i jejich psychika. Vážné případy jdou nejprve na jednotku intenzivní péče a zhruba dva týdny bývají na výživě. Velmi důležité je odhalit hlavně příčinu problému, protože jde o nemoc duše. Je důležité s nimi hovořit a zjistit, čím si prošli v dětství. Pokud se chtějí uzdravit, dělají to nejdříve hlavně kvůli blízkým. Nejde hned očekávat, že by si uvědomili závažnost onemocnění, aby se uzdravili a dělali to kvůli sobě. Říkám jim třeba, ať mi napíší deset věcí, které je ten den potěšily.

Co dělat, pokud se u dítěte zjistí forma poruchy příjmu potravy?

Anorektiky nemoc tak okleští, že vnímají jen negativní emoce. Nemoc nechce, aby byl člověk šťastný, chce ho jen pro sebe. Je proto dobré učit nemocné prožívání pozitivních emocí. Spojit jídlo s něčím hezkým, najíst se v zoo, nebo jít po obědě na procházku. Dbát na péči a lásku, společně snídat, obědvat i večeřet. V žádném případě však nechválit jen za to, že nemocný jí. Nechválíme toho, kdo dýchá a není třeba chválit toho, kdo jí.